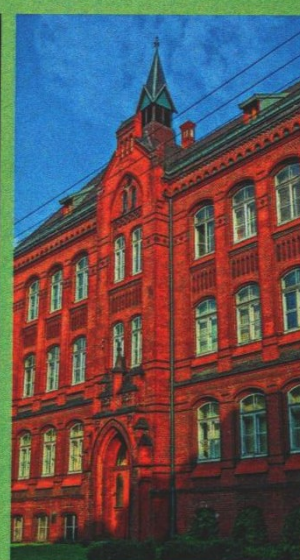

ІННОВАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ І ЛІДЕРСТВО:

проект і мікропроекти – II

2017

Projekt współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy
rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP

Projekt współfinansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP

IFEPR

INTERNATIONAL CHARITY FOUNDATION

INTERNATIONAL FOUNDATION FOR EDUCATIONAL POLICY RESEARCH

Спілка ректорів
вищих навчальних закладів
України

Рецензенти:

Проф. В. Банись — Почесний Голова Конференції ректорів академічних
вищих навчальних закладів Республіки Польща

Проф. В. Бугров — Проректор з науково-педагогічної роботи
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Проф. Є. Малець — Ректор Краківської академії
імені Анджея Фрича Моджевського

Проф. І. Цепенда — Ректор Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника

Інноваційний університет і лідерство: проект і мікропроекти – II. –
Варшава: Fundacja "Instytut Artes Liberales", 2017. – 460 с.

Друк і палітурка: Zakład Graficzny UW, nr zam. 1122/2017

ISBN 978-83-63636-66-1

ISBN 978-83-63636-66-1

© Факультет Artes Liberales Варшавського
університету (Республіка Польща)

© Міжнародний благодійний фонд "Міжнародний
фонд досліджень освітньої політики" (Україна)

© Т. Фініков, Р. Сухарські — відповідальні редактори

© В. Антонов — оформлення, дизайн обкладинки

Подяка

Організатори проекту та відповідальні редактори висловлюють щиру подяку всім авторам статей та особливо членам координаційної групи з підготовки цього видання: Ганні Глухій, Олександр Хименку та Олександр Хижняку.

Особливі слова вдячності хочемо звернути до учасників першої фази проекту, які продовжують реалізацію своїх мікропроектів або знайшли цікаві варіанти їх трансформації в нові корисні починання.

Висловлюємо сердечну подяку Лілії Гриневич, Веславу Банисю, Володимир Бугрову, Єжи Мальцю та Ігорю Цепенді за підтримку цього видання і визнання важливої ролі проекту в професійному розвитку лідерів змін в українській вищій освіті.

Длугопольський О. В. ON-LINE КУРСИ ЗАРУБІЖНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ В КОНТЕКСТІ СТИМУЛЮВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЯКІСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	142
Серяков С. О. ДОСВІД АКАДЕМІЧНОЇ СПІВПРАЦІ НА МІКРОРІВНІ: ПРАКТИКА І ПЕРСПЕКТИВИ ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ.....	152
Шаповалова О. О. ПРОЕКТ ВНУТРІШНЬОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ В УКРАЇНІ.....	161
Цибулько І. О. РОЗВИТОК SOFT-КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ В УМОВАХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	169
Серебрянська І. М. МОВНА ЕКСПЛІКАЦІЯ КОНЦЕПТУ “АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ” В УКРАЇНСЬКОМУ ОСВІТНЬОМУ ДИСКУРСІ	179
Молчанова Е. Ю. УРОКИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В БІЗНЕС-ШКОЛІ АМЕРИКАНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ	198

РОЗДІЛ 2

ЯКІСТЬ ОСВІТИ – БАЗОВИЙ ПРІОРИТЕТ РЕФОРМУВАННЯ
ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ

Глуха Г. Я., Шкура І. С., Гавяда В. В. ФОРМУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ У ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ.....	213
Самойленко О. Г., Бойко О. Д. ПОБУДОВА ЛОКАЛЬНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ: ПЕРШИЙ ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ У НІЖИНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ МИКОЛИ ГОГОЛЯ	227
Скляр І. Д., Лаврененко В. В., Олійник Н. Ю. СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК БАЗОВА УМОВА ЯКОСТІ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ	243
Михайлишин Г. Й., Серман Л. В. СТВОРЕННЯ МОДЕЛІ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ	263

Востряков О. В. ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИПУСКНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ: ПОГЛЯД БІЗНЕСУ ТА ОСВІТЯНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ	270
---	-----

Яцишин Т. М. СИСТЕМА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	281
--	-----

Мойсієнко В. М. ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ	289
--	-----

Хижняк О. В., Хижняк К. В. РЕЙТИНГИ ЯК РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЯКОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНОГО І КОЛЕКТИВНОГО В ОСВІТНІХ ПРАКТИКАХ.....	297
---	-----

РОЗДІЛ 3

ІННОВАЦІЇ В УКРАЇНСЬКИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ:
ПІДХОДИ ТА ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ

Артюхов А. Є., Омеляненко В. А. РОЛЬ ЦЕНТРУ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ВЗАЄМОВІДНОСИН “НАУКОВЕЦЬ-ІДЕЯ-БІЗНЕС”	313
Мозолевич Г. Я. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК НЕВІД’ЄМНА СКЛАДОВА СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	327
Бережна С. В., Беззубенко А. В., Олійник Т. А. ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПРАКТИКУ ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНСЬКИХ ВНЗ.....	338
Хименко О. А., Рудик В. А. ВИЗНАЧЕННЯ СУЧАСНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЮРИСТІВ – КРОК ДО МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	347
Шмагіна В. В. РОЗРОБКА І ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ФАХІВЦІВ	359
Мигущенко Р. П., Тверитникова О. Є. ВИКОРИСТАННЯ КЛАСТЕРНОГО ПІДХОДУ У МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ	370
Ковальчук Н. Л. ІДЕЯ ARTES LIBERALES ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНСЬКОМУ КАТОЛИЦЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	379

Длугопольський О. В.

ON-LINE КУРСИ ЗАРУБІЖНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ В КОНТЕКСТІ СТИМУЛЮВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЯКІСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація

В статті розкриваються особливості реалізації проекту KF Global E-School in Eurasia, який здійснювався Центральноевропейським університетом (CEU, м. Будапешт) за фінансової підтримки уряду Південної Кореї. Проект був спрямований на популяризацію корейських студій у європейських університетах. На прикладі річної співпраці CEU та Тернопільського національного економічного університету (далі — ТНЕУ) проаналізовано набутий досвід для англомовних студентів вітчизняного ВНЗ (ТНЕУ), успіхи і невдачі в реалізації проекту, окреслені перспективи використання переваг он-лайн освіти у реаліях української вищої школи.

Ключові слова: вища освіта, методи навчання, Інтернет.

Abstract

The article deals with the peculiarities of project KF Global E-School in Eurasia implementation. This project was realized by the Central European University (CEU, Budapest) under the financial support of South Korea government. The project was oriented at promoting Korean studies in European universities. In a context of successes and failures of lessons learned for English-speaking students of Ternopil National Economic University, the example of one-year cooperation between CEU and TNEU was analyzed. The prospects of the online education benefits in the realities of Ukrainian higher education were made.

Key words: higher education, teaching methods, Internet.

Сьогодні ми живемо в умовах кардинальної трансформації національної системи вищої освіти відповідно до світових освітніх трендів, посилення формальних і неформальних вимог щодо якості діяльності навчальних закладів, які її складають, формулювання

нових викликів до компетенцій викладацького та дослідницького персоналу ВНЗ та підготовки їх студентів. Це відбувається в ситуації постійного скорочення державних видатків на освіту та ставить саме у короткостроковій перспективі складні завдання як при мінімальних витратах покращити навчальний процес, мотивувати студентів до навчання, а викладачів — до внутрішньої конкуренції. За таких обставин дуже позитивну роль може відіграти активне використання on-line курсів європейських університетів, які можуть абсолютно безкоштовно прослухати студенти як бакалаврських, так і магістерських програм із отриманням відповідних сертифікатів в рамках підписаних спільних угод. Така практика виступає неабияким викликом консервативній системі вітчизняної вищої освіти, водночас створюючи реальне поле для її удосконалення, пропозиції прогресивних методів навчання, формування сукупності нових різноманітних компетентностей як у студентів, так і викладачів ВНЗ.

Прикладом може стати ініційована кафедрою економічної теорії ТНЕУ співпраця із Центральноевропейським університетом (CEU, м. Будапешт, Угорщина), в межах якої студенти університету впродовж двох семестрів 2016 р. мали можливість слухати лекції професорів CEU он-лайн з таких дисциплін [1]:

- "Identity Politics in the Post-Soviet Space: the Korean Diaspora in Comparative Perspective";
- "Korea in International Relations";
- "Political Economy of Development: Korea and East Asia".

Акцент на Кореї був зроблений тому, що проект "KF Global E-School in Eurasia" фінансувався Південнокорейською фундацією і був спрямований на популяризацію корейських студій у Східній Європі та країнах Центральної Азії. До міжнародного консорціуму університетів долучились не лише студенти з країн пострадянського простору (Казахстан, Туркменістан, Молдова, Білорусь,

Росія, Україна), але й Західної та Східної Європи. Цей проект дозволив англомовним та ініціативним студентам ТНЕУ розвинути свою мотивацію за умов нових викликів зовнішнього середовища, опанувати кардинально нові курси іноземною мовою, долучитись до інтерактивного спілкування, отримати досвід самостійного навчання та, відповідно, удосконалити soft skills тощо. Важливо відзначити, що курси були побудовані в такий спосіб, що українські та інші студенти не лише мали можливість вивчити теми курсу, але й постійно брати участь у дискусіях, ставити численні питання лекторам, спілкуватися з іншими учасниками консорціуму університетів та мати необмежений доступ до необхідних матеріалів через систему Moodle.

Перший із запропонованих курсів — *“Identity Politics in the Post-Soviet Space: the Korean Diaspora in Comparative Perspective”* — було спрямовано на критичне обговорення ключових понять курсу (нація, націоналізм, ідентичність, діаспора), розуміння походження та динаміку розвитку корейської діаспори, визначення ролі східно-азійських держав в пострадянській політиці, компаративне порівняння розвитку Кореї, Китаю та Японії [2]. В результаті вивчення курсу студенти отримали навички:

- 1) застосування ключових аналітичних інструментів для розв'язання емпіричних проблем;
- 2) оцінювання геополітичного середовища та його вплив на регіональну політику;
- 3) з'ясування драйверів просування Кореї на пострадянському просторі;
- 4) аналізу структури корейської діаспори в контексті культурних та політичних орієнтирів.

Оцінка роботи студентів (100 %) складалася з таких чинників: присутність на лекціях — 40 %, групова презентація на обрану тему — 30 %, заключні дискусії в групі — 30 %. Курс було прочитано

впродовж березня-травня 2016 р. в обсязі шести двогодинних он-лайн лекцій та семінарів за спільно погодженим розкладом.

Другий курс — *“Korea in International Relations”* — фокусував увагу на аналізі внутрішньої та зовнішньої політик країн Східної Азії, оцінці регіональної політики та двосторонніх відносин великих держав до країн цього регіону, вивченні зміни регіонального порядку, обговоренні основної конфліктної динаміки цієї зони (Тайвань, Північна Корея) та ключових геополітичних змін після Холодної війни [2]. Вивчення курсу надало можливість:

- 1) ознайомитися з політичними системами країн Східної Азії;
- 2) оцінити взаємозв'язки між місцевими, регіональними та глобальними подіями та їх впливом на політичний розвиток країн Східної Азії;
- 3) проаналізувати зовнішню політику країн Східної Азії;
- 4) сформулювати уявлення про фактори, що сприяють та перешкоджають регіональному співробітництву.

Коло чинників оцінювання (100 %) розширилося: присутність на лекціях та групова презентація — 10 %, групова активність в системі Moodle, дебати — 20 %, рецензія на прочитану книгу (1000 слів) — 30 %, есе за обраною темою (3000 слів) — 40 %. Вивчення курсу передбачало проведення 12 двогодинних он-лайн лекцій та семінарів у вересні-жовтні 2016 р.

Третій курс — *“Political Economy of Development: Korea and East Asia”* — поставив акценти через призму політичної економії на концепціях розвитку країн Східної Азії, міжрегіональному порівнянні їхніх особливостей по відношенню до країн Центральної Азії (торгівля, інвестиції, НТП тощо) [2]. Це дозволило:

- 1) ознайомитися з основними теоріями та емпіричними дослідженнями з питань розвитку;
- 2) зрозуміти ключові сучасні концепції політичної економії та набути навичок їх застосування;

- 3) навчитись аналізувати особливості розвитку країн Центральної та Східної Азії;
- 4) зрозуміти значення цього феномену у крос-регіональній перспективі;
- 5) здійснити спільне дослідження із обраної тематики.

Результати роботи студентів (100%) оцінювались за подібною схемою: присутність на лекціях — 10%, групові дебати та презентація — 20%, участь в е-форумах на платформі Moodle — 10%, тематичне дослідження — 20%, есе на тему економічного розвитку — 40%. Зміст курсу висвітлено у вересні-грудні 2016 р. за допомоги 12 двогодинних on-line лекцій та семінарів.

Цікавими з точки зору досягнення окреслених вище результатів навчання є структура та зміст усіх трьох курсів проекту “KF Global E-School in Eurasia”. Мовою оригіналу вони наведені у таблиці 1.

Аналіз зацікавлення в подібних on-line курсах показав, що вони викликають бажання вивчати їх як у іноземних студентів ТНЕУ (із Гани, Нігерії, Конго, Сьєрра-Леоне, Танзанії), так і українських студентів, що навчаються на різноманітних програмах в Навчально-науковому інституті міжнародних економічних відносин ім. Б. Д. Гаврилишина (зокрема, “Міжнародна економіка”, “Міжнародні економічні відносини”) [3]. Запропонована схема дозволила включитися в цей процес всім бажаючим студентам, що навчаються у ТНЕУ від першого по п'ятий курси на денній формі, вільно говорять та пишуть англійською, а також мотивовані для продовження навчання за кордоном. Таких в перший рік виявилось 47 студентів, які мали свободу обрати один — два — три курси.

Пропозиція вибору для вивчення додаткових курсів, в тому числі за межами вибіркового курсу навчального плану, була зустрінута дуже позитивно. Характер запропонованих курсів показав очевидне бажання бачити в програмі українських ВНЗ більше курсів міждисциплінарного характеру, інтегрованих в програми

зарубіжних університетів, які можуть вивчатися спільно зі студентами інших, в тому числі дуже далеких від України географічно, країн. Ще більше ентузіазму викликало те, що курси були запропоновані як безкоштовні і потребували лише інтелектуальних та часових інвестицій. Кілька студентів, що обрали на початку 2016 року курс “*Identity Politics in the Post-Soviet Space*” та успішно його завершили, восени 2016 року зареєструвалися на курс “*Political Economy of Development*” і також успішно його опанували із отриманням міжнародного сертифікату.

Таблиця 1

Структура курсів в розрізі тем

Identity Politics in the Post-Soviet Space	Korea in International Relations	Political Economy of Development
Session 1. Introduction. Sessions 2-3. Key concepts: nations, nationalism, diaspora. Session 4. Historical Context. Session 5. State and nation-building in the post-Soviet space. Session 6. Origins of the Koryo Saram. Sessions 7-8. Homeland(s). Sessions 9-10. Great Power Contest in Central Asia. Session 11. Global Korea Session. Session 12. Korea's foreign policy towards Central Asia. Session 13. Korea and the other East Asian players. Sessions 14-15. Debate. Session 16. Conclusion.	Session 1. State formation — East Asia in the 20th century. Session 2. One-party system — China / North Korea. Session 3. Democratization in East Asia — South Korea and Taiwan. Session 4. Political Culture. Session 5. Political Economy — The Four Dragons, the Asian Crisis and beyond. Session 6. Should North Korea be engaged or contained? — Debate. Session 7. Soft Power in East Asia. Session 8. Global Cities in East Asia. Session 9. The Rise of China: state power and international order. Session 10. Russia and China. Session 11. Comparative research in East Asia. Session 12. Is East Asia a region? Why is there no “Asia Union”?	Session 1. Governments and Markets. Session 2. Institutions and Growth. Session 3. The Developmental State. Session 4. Political Economy of Authoritarianism / Political Economy of N. Korea (and other countries). Session 5. Political Economy of Regional Integration: East Asia and Central Asia. Session 6. Political and Economic Transformation: Regions (Central and East Asia) Compared. Session 7. Migration, social capital and multiculturalism in East Asia. Session 8. Industrialization in South Korea. Session 9. Rural development and Saemaül (“New Village”) movement. Session 10. Family planning policy and development. Session 11. Development Aid and Politics in East Asia. Session 12. Conclusion: East Asian model of development.

Однак наш досвід виявив і чимало проблем. По-перше, як свідчать дані таблиці 2, із 47 студентів, зареєстрованих на курси, успішно їх завершило лише 32 особи (68 %). В розрізі окремих курсів ситуація є такою: курс *"Identity Politics in the Post-Soviet Space"* успішно завершило 83 % студентів, курс *"Korea in International Relations"* — 59 %, а курс *"Political Economy of Development"* — 67 %. Таку ситуацію можна пов'язати як із надмірною інтенсивністю окремих із них (велика кількість on-line занять за короткий проміжок часу), так і зі складністю частини проміжних контрольних заходів (наприклад, якщо для успішного складання іспиту із курсу *"Identity Politics in the Post-Soviet Space"* достатньо було прийняти участь у дебатах, а також підготувати та захистити колективну презентацію; то для курсів *"Korea in International Relations"* та *"Political Economy of Development"* потрібно було ще написати індивідуальне есе, рецензію на прочитану книгу тощо). Це показало, що багато студентів не вміють тверезо оцінювати свою спроможність опанувати ті чи інші речі, проявити необхідні вольові якості, виконати в обмежений проміжок часу складні самостійні завдання і, внаслідок цього, змушені залишали вивчення курсів, незважаючи на свій початковий інтерес до них.

Таблиця 2

Аналіз успішності студентів ТНЕУ в опануванні on-line курсів CEU

	Identity Politics in the Post- Soviet Space	Korea in International Relations	Political Economy of Development	Усього
Кількість студентів, що зареєструвалися на курс	12	17	18	47
Кількість студентів, що склали іспити та отримали сертифікат	10	10	12	32
Кількість студентів, що залишили навчання	2	7	6	15
Кількість on-line занять	6	12	12	30
Кількість місяців навчання	3	2	4	-
Кількість контрольних заходів	2	3	3	-
Процент успішності, %	83	59	67	68

По-друге, певний "демобілізуючий" вплив справив безкоштовний характер вивчення запропонованих курсів. Як виявилось, це не стимулювало студентів ні до відвідування щотижневих занять, ні до якісного написання творчих робіт (зокрема, із 10 рецензій на прочитану книгу по курсу *"Korea in International Relations"*, які завантажили студенти в систему Moodle, у 6 із них виявили ознаки плагіату та компіляції). Представникам ТНЕУ, які виконували функції *Faculty Representative* та *Teacher Assistant*, доводилось постійно нагадувати студентам про deadlines, е-форуми та необхідність систематичної, а не епізодичної роботи в Moodle.

По-третє, не було належним чином налагоджено технічне забезпечення, що спричиняло численні технічні проблеми, пов'язані з програмним забезпеченням та зв'язком як із боку ТНЕУ, так і CEU. Це не дозволяло студентам повною мірою опановувати матеріал за окремими темами. Мали місце й методичні прорахунки, коли статей, підручників, розміщених у Moodle, пропонувалося так багато, що студенти не були здатні опрацювати їх належним чином впродовж запропонованого періоду часу.

По-четверте, студенти ТНЕУ не звикли до такої системи оцінювання їхньої роботи, коли результат стає відомим не одразу, а через місяць-два після завершення курсу. Це призводило до частих непорозумінь із відповідальними за реалізацію проекту з обох боків, а студенти висловлювали незадоволення в очікуванні остаточного рішення викладачів CEU стосовно зарахування курсу і, відповідно, видачі / невидачі сертифікату.

По-п'яте, виникали складнощі суто організаційного характеру, оскільки on-line заняття відбувалися під час навчального семестру, "накладаючись" на регулярний розклад. Це викликало проблеми з виділенням належним чином обладнаних аудиторій, вчасним відвідуванням студентами курсів, паралельним складанням контрольних випробувань при основному навчанні та on-line курсах.

Перший досвід реалізації подібного характеру on-line курсів в умовах українського університету дозволяє, на нашу думку, сформулювати деякі попередні висновки:

- інтеграція таких курсів в навчальні плани вітчизняних ВНЗ є цілком можливою, виправданою та бажаною для найбільш активної та мотивованої частини студентів;
- усі студенти, які успішно виконали навчальні завдання курсів, отримали дуже цінний досвід самостійної роботи в стандартах, прийнятих в глобальній освітній практиці. Вони розвинули навички колективних презентацій, рецензування актуальних монографій і статей, написання індивідуальних есе, які не є загальноновизнаними у вітчизняних ВНЗ;
- цікавим є досвід міжнародного сертифікування вивчення кожного курсу, що знайомить викладачів та менеджерів українських ВНЗ як з самою такою практикою, так і можливостями урізноманітнення навчальних траєкторій студентів, зарахування їм опанованих в інших інституціях освітніх модулів та курсів;
- практика участі в подібних курсах дозволяє українським студентам навчитися краще здійснювати самооцінювання, вести комунікацію з представниками іноземних навчальних закладів, розуміти ті чи інші можливості, які відкривають їх освітні програми. Так, один із студентів-українців після завершення двох обраних ним курсів прийняв рішення про вступ на магістерську програму із міжнародних відносин CEU та був успішно зарахований на неї в 2017 р.;
- активне запровадження таких курсів, як і інших форм “включеного” навчання в нашу освітню практику, може стати корисним інструментом заохочення до вступу в українські ВНЗ іноземних студентів. Саме іноземці, які реально розуміють усі переваги додаткової освіти, роль міжнародних сертифікатів у

їхньому подальшому навчанні та працевлаштуванні, кар’єрних перспективах, формуванні комунікативних навичок виступають найбільш мотивованою частиною потенційних слухачів таких курсів;

програми подібного типу відкривають унікальні можливості професійного вдосконалення для викладацького персоналу українських університетів, який включений в промоцію, комп’ютеризацію та організаційно-методичний супровід їхньої реалізації. Він отримує особистий професійний досвід роботи за високими міжнародними стандартами, навички фахового спілкування з іноземними партнерами, інтеграції в освітньо-наукові проекти зарубіжних університетів-партнерів;

нарешті, подібні експерименти є доброю нагодою для вітчизняних ВНЗ в цілому включитися в різноманітні мережі наукової та освітньої кооперації, запропонувати свої можливості та потенціал перспективним партнерам, спробувати спільними зусиллями вибороти участь в європейських, американських та азійських міжнародних дослідницьких та навчальних проектах.

Література

1. KF Global E-school in Eurasia [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ir.ceu.edu/kf-global-e-school>
2. Korea Foundation Global eSchool Program [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kfglobaleschool.hu/>
3. Тернопільський національний економічний університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tneu.edu.ua/>